

Het kloppend hart achter het hoorrecht: administratieve uitdagingen en oplossingen

Een Antwerpse blik

1 oktober 2026

Bestuurlijk proces

Uitnodiging

Feitelijke/juridische grondslag;

Maatregel/sanctie die wordt
overwogen;

Inzagerecht dossier

Datum, uur en plaats

Wanneer ?

Na overleg

Voor de beslissing

Redelijke termijn

Indien geen: motivatie

Wie ?

Uitbater

Eigenaar

Tolk

Advocaat

....

Hoorzitting

Mondeling/ schriftelijk
standpunt

Ondertekend verslag

Ontwerp beslissing moet niet
voorgelegd worden

Preventieve dossiers: proces hoorrecht

- **Na ontvangst van een volledige administratief dossier**
 - Opstart hoorzitting de dag van ontvangst
 - In principe brieven per post en aangetekend schrijven
 - Uitzondering: gevaar voor de openbare veiligheid → betekening van de hoorbrieven door de wijk
 - **De hoorzitting wordt gepland één week tot tien dagen na ontvangst van de administratieve akte**
 - **De hoorzitting kan mondeling of schriftelijk plaatsvinden**
 - Antwerps principe
 - Uitbater (onderneming, bestuurders, verantwoordelijken) worden mondeling gehoord
 - Pandeigenaar wordt schriftelijk gehoord
 - Hoorzitting wordt afgenomen door een jurist en een administratieve medewerker
 - Van de hoorzitting wordt een verslag opgemaakt dat zowel door de ambtenaar als door de gehoorde ondertekend wordt
 - De burgemeester is tijdens een hoorzitting zelf niet aanwezig
 - De burgemeester ondertekent enkel het uiteindelijk besluit, waarin de volledige tekst van het verslag van de hoorzitting wordt opgenomen
-

Verloop hoorzitting: malafide handelszaken

- Ruimer dan reactie op de vastgestelde feiten
- We zoomen specifiek in op de verschillende profielen en ondernemingen die bij de uitbating betrokken zijn betrokken zijn
- Extra en gericht doorgevraagd.
 - de exploitant de verschillende betrokken personen
 - de ondernemingen en hun onderlinge relaties
 - de feitelijke exploitatie van de handelszaak
 - de verantwoordelijkheden en rollen van de betrokkenen
 - de historie van de exploitatie
 - elementen die kunnen wijzen op een structurele of georganiseerde problematiek

Bij malafide handel is het hoorrecht niet enkel een recht om te reageren: het is ook een moment waarop we gericht waarop we gericht doorvragen om de feitelijke exploitatie en de betrokken profielen beter in kaart te brengen. brengen.

Uitzoeken rollen en profielen

- **Beeld van de betrokken profielen door volgende vragen helder te krijgen:**
 - Wie is bestuurder?
 - Welke verantwoordelijkheid draagt hij/zij?
 - Wie neemt de beslissingen?
 - Wie is aanwezig op de werkvloer?
 - Wie ontvangt klanten?
 - Wie beheert de financiën of dagelijkse werking?
 - Wie draagt feitelijk de controle over de inrichting?
 - Is deze persoon betrokken bij andere ondernemingen?
 - Wat is de feitelijke betrokkenheid bij de inrichting?
 - Wie exploiteert de handelszaak?
 - Welke ondernemingen zijn betrokken?
 - Is er een historiek van eerdere exploitatie of overtredingen?
-

Bijkomende informatie bedrijfsvoering

- **Het horen kan bijkomende informatie opleveren die niet altijd rechtstreeks uit een controle blijkt**
 - een andere persoon blijkt feitelijk de exploitatie te voeren
 - verschillende ondernemingen blijken met elkaar verbonden
 - er is een wijziging van exploitant of ondernemingsstructuur
 - de betrokkene geeft een andere verklaring voor de vaststellingen
 - er worden documenten of nieuwe elementen aangebracht
 - de rol van de pandeigenaar wordt duidelijker
 - er ontstaat meer inzicht in de feitelijke organisatie van de handelszaak

Het hoorrecht is daardoor niet alleen een reactiemoment voor de betrokkene, maar ook een informatief instrument binnen de bestuurlijke dossieropbouw.

Formele versus feitelijke situatie

- Wat stellen we feitelijk vast? Versus Wat verklaart de betrokkene hierover?
 - De verklaringen tijdens de hoorzitting worden niet automatisch als waarheid aangenomen
 - Ze worden getoetst aan de beschikbare informatie:
 - controleverslagen
 - PV's
 - administratieve gegevens
 - eerdere dossiers
 - informatie over personen en ondernemingen
 - historiek van de locatie met onder meer een overlastanalyse
 - andere relevante bestuurlijke informatie (eerdere maatregelen)
 - gerechtelijke pistes

Zo ontstaat een zo volledig mogelijk beeld vóór de burgemeester een beslissing neemt.

Invloed op de besluitvorming

- **Bevestiging** van de voorgenomen maatregel
 - De verklaringen bevestigen het bestaande beeld en de noodzaak tot optreden.
- **Aanpassing** van de maatregel
 - Nieuwe elementen kunnen aanleiding geven tot een andere duur, modaliteit of draagwijdte van de maatregel.
- **Verzachting** van de maatregel
 - De betrokkene toont bijvoorbeeld aan dat bepaalde problemen inmiddels effectief zijn aangepakt.
- **Verzwaring** van de beoordeling
 - Tijdens het horen komen bijkomende elementen naar voren die wijzen op een grotere of structurele problematiek.
- **Geen maatregel**
 - Wanneer nieuwe informatie het oorspronkelijke beeld wezenlijk wijzigt of de noodzakelijkheid van de maatregel onvoldoende blijkt.

Het horen bepaalt niet automatisch de maatregel, maar kan wel het feitenbeeld en de beoordeling ervan wezenlijk beïnvloeden. De concrete maatregel is altijd afhankelijk van de toepasselijke rechtsgrond, de vaststellingen, de ernst en de noodzakelijkheid/proportionaliteit.

Voorbeelden

- **Hoorzitting brengt aan het licht:**

- exploitant heeft de tekortkomingen erkend
- problemen zijn inmiddels volledig opgelost
- geen aanwijzingen voor een structurele problematiek
- duidelijke afspraken over verdere naleving

➤ **minder ingrijpende maatregel kan volstaan:** geen sluiting maar het louter opleggen van bijkomende voorwaarden zoals een preventieplan voor afval, verwijzing naar de aanwezigheid van een verantwoordelijke tijdens de uitbating,...

- **Hoorzitting brengt aan het licht:**

- formele exploitant is niet de feitelijke exploitant
- verschillende personen/ondernemingen zijn betrokken
- eerdere maatregelen hebben niet tot verbetering geleid
- problematiek blijft zich herhalen
- bijkomende elementen wijzen op een ernstig veiligheidsrisico

➤ **Ingrijpende maatregel: verlening van termijn, of langere termijn van sluiting**

Uitdagingen

- Hoe verzekeren we dat het hoorrecht ook bij snelle en complexe dossiers effectief wordt gerespecteerd?
- Bij malafide handelszaken kan snel optreden noodzakelijk zijn: urgentie en hoorrecht verzoenen

Bestuurlijke noodzaak	Procedurele waarborg
Snel optreden	Hoorrecht respecteren
Openbare veiligheid beschermen	Betrokkene informeren
Escalatie voorkomen	Verweer mogelijk maken
Onmiddellijke maatregel	Motivering en proportionaliteit

- Dossiers kunnen informatie bevatten die niet volledig aan de betrokkene kan worden meegedeeld
 - bescherming van politie- en veiligheidsinformatie;
 - tegenover een effectieve mogelijkheid tot verweer.
- Als een essentieel element de basis vormt van de beslissing, moet worden nagegaan of de betrokkene daarover voldoende informatie en mogelijkheid tot reactie heeft gekregen.

Contactgegevens stad Antwerpen

Bedrijf maatschappelijke veiligheid
Afdeling Bestuurlijke Handhaving
MV_BH_JUR@antwerpen.be
Yente.Neelen@antwerpen.be